

M**K****B****T
Á
J
É
K
O
Z
T
A
T
Ó****HÉVIZES BARLANGOK
GENETIKÁJA ÉS
KÉPZŐDMÉNYEI**

a Pál-völgyi-barlang felfedezésének
100. évfordulója
nemzetközi konferencia

2004. június 21-24.

Szemlő-hegyi és Pál-völgyi-barlangnál

XLVIII. BARLANGNAP

2004. június 25-27.

a Pál-völgyi kőfejtőben

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

2004.***május-június***

FROJIMOVICS PÉTER

1941-2004

Frojimovics Péter építész-mérnök, Társulatunk alapító tagja 2004. február 12-én, 62 éves korában elhunyt.

Mint 14 éves kisdíák lett tagja 1955-ben a Budapesti Vörös Meteor S. E. Természetbarát Szakosztályának, és attól kezdve majd minden hétvégén együtt járta a hegyeket a szakosztály fiataljaival. Két évvel utóbb, 1957-ben alapító tagja volt a Meteor Barlangkutató Szakosztálynak, az év nyarán már ott volt a Balázs Dénes vezette első alsó-hegyi barlangkutató expedíciónkon, ahol részt vett több barlang – köztük a Bába-völgyi (Szádvári) I. sz. víznyelőbarlang, a Favágó-barlang, az Iskola-zsomboly, a Káposztáskerti-forrásbarlang, a Magastetői-barlang – feltárásában, első bejárásában és fölmérésében. Attól kezdve közel két évtizeden át elmaradhatatlan résztvevője volt az alsó-hegyi barlang- és zsombolykutató munkáknak. Rendszeresen részt vett a meteoros barlangászok kutatómunkáiban, nyári kutatótáborain, részese volt számos újonnan feltárt barlang és zsomboly első bejárásának, térképezésének.

Az 1961-ben egyik alapító tagja volt a Magyar Barlangi Mentőszolgálatnak, majd részese több eredményes barlangi mentésnek, amelyek nyomán az Életmentő Érdemérem kormánykitüntetést is kiérdemelte.

Közben építész-mérnöki diplomát szerzett a Műszaki Egyetemen. Kivételes tehetségű kivitelező építész volt, nagyszerű épületek sora őrzi maradandóan emlékét, köztük a magyar szívgyógyászat központja, az Országos Kardiológiai Intézet remek épületszoportja a Nagyvárad tér közelében, vagy a Mexikói úton az Országos Agy- és Idegsebészeti Intézet korszerű, új szárnya és még számos rangos épület, melyeknek főépítész-vezetője volt. Az évek során megnősült, családot alapított. A munka és a család töltötte ki életét, régi barlangkutató társaival már ritkábban találkozott, de a baráti érzések nem lazultak, és a találkozókön együtt örült velünk.

Utoljára közeli barátja és zsombolykutató társa, Kósa Attila búcsúztatóján voltunk együtt Vele. Tudtuk, hogy Ő is súlyos beteg, de nem sejtettük, hogy alig három hónap múlva Tőle is búcsúznunk kell. A Kerepesi temetőben szomorú szívvel vett búcsút Tőle sok barlangkutató meg barlangi mentő társa és barátja.

Emlékét szeretettel megőrizzük.

Dr. Dénes György

Dr. RÁDAI ÖDÖN

1927-2004

Társulatunk alapító tagja életének 77. évében 2004. március 7-én elhunyt. 1991-től 2000-ig volt a Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriumának tagja. 2000-től Társulatunk tiszteletbeli tagja.

Mindig nagyon nehéz egy minden tekintetben teljes és gazdag élet méltatását néhány sorba sűríteni. Rádai Ödön esetén ez szinte lehetetlen. Oly sok téren volt úttörő, olyan sok mindenben alkotott nemcsak maradandót, hanem kimagaslót, hogy azt felsorolni is hosszú volna.

Olyan korban élt, amikor az egyéni tehetséget alig engedték kibontakozni. Ő azonban még ilyen körülmények között is megtalálta a módját nemcsak annak, hogy kivételes képességeit megcsillogtassa, hanem, hogy csodaszép dolgokat – modelleket, eszközöket, műszereket, könyveket, rádió és TV-előadásokat – teremtsen, valamennyiünk örömére.

Még nehezebb volna életét csak egy-két szűk aspektusból – barlangkutatóként, hidrológusként – felvillantani. Hihetetlenül gazdag személyiségében mindez folyamatosan jelen volt, szétválaszthatatlanul összefonódva széleskörű műveltségével, humorával és anekdótázó kedvével.

Élvezte az életet és tudta azt, amit csak nagyon kevesen tudnak: hogy hogyan kell azt teljes mélységében élni.

Számunkra ő volt a „Dönci”. Szerettük őt – és most nagyon hiányzik.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

TÁMOGATÓINK

Örömmel indítjuk útjára új rovatunkat, ahol reményeink szerint minden alkalommal újabb és újabb nevek láthatnak napvilágot, akik kiemelten közhasznú adományokkal hozzájárulnak a Társulat működéséhez. Nagylelkű felajánlásukat ezúton is köszönjük.

Tájékoztatásul az alábbiakban közöljük az igénybevehető kedvezmény mértékét, melyhez a Társulat a szükséges igazolást megadja.

Magánszemély esetén kiemelkedően közhasznú szervezetnek minősülő társadalmi szervezet részére befizetett pénzádomány adókedvezménye 30 %, jogi személy esetén kiemelkedően közhasznú szervezet részére nyújtott támogatás esetében a pénzádomány adókedvezménye 100 000 Ft. Tartós adományozás kedvezménye a második évtől kezdődően a fenti korlátokon belül további 5 %.

Maucha Gergely	1000 Ft	Aquifer Kft.	20 000 Ft
Tarnai Tamás	3000 Ft	Barlang Bt.	20 000 Ft
		Hydrosis Kft.	20 000 Ft

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

ELŐADÁSOK

a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületének vetítőtermében (II. Pusztaszeri út 35.)

Május 19. (szerda) 18 óra

Kocsis Ákos: Baradlai remények a Bakonyban (?)

Az ország víznyelők szempontjából legfrekvenciáltabb karsztos területe a Déli-Bakony bazalttal fedett központi része. A számos időszakos bűvópatak földalatti útja és újramegjelenési helye azonban a mai napig ismeretlen. E kérdésekre csak feltételezéseink vannak, mivel kimutatott víznyelő-karsztforrás összefüggés sehol sem ismert a Dunántúli-középhegység főkarsztjában.

Ugyanakkor a víznyelők jelentősége és nagy száma miatt a főkarsztban joggal feltételezhető egy hazai viszonylatban példátlan nagyságú barlangrendszer. Megismeréséért jelenleg is folynak az erőfeszítések, igaz, ezt nem kíséri országos szintű érdeklődés. Kezdeti eredményeket

viszont így is sikerült elérni (pl. Zsófiapusztai-víznyelőbarlang és az Öreg-köves-barlang mélyszakaszának feltárása).

A videovetítéssel kísért előadás e nagy ismeretlen barlangrendszer(ek) víznyelőit és a feltárási kísérleteket mutatja be. Egyben igyekeznek a nagy lehetőséget rejtő terület iránt a hiányzó érdeklődést felkelteni.

HÉVIZES BARLANGOK GENETIKÁJA ÉS KÉPZŐDMÉNYEI

Nemzetközi konferencia
a Pál-völgyi-barlang felfedezésének
100. évfordulója alkalmából

2004. június 21–24.
Budapest

P R O G R A M

Június 21. hétfő

- 8⁰⁰ Regisztráció** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)
- 10⁰⁰ Hivatalos megnyitó, üdvözlések** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)
- 11⁰⁰ Szakelőadások** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)
- *Takácsné Bolner Katalin*: A rózsadombi barlangok morfológiájának és ásványegyüttesének összehasonlító elemzése
 - *Müller Pál Mihály*: Mélykéreg vagy köpeny-eredetű széndioxid szerepe a budai barlangok keletkezésében
 - *Korpás László*: Negyedidőszaki travertinok mint paleo-karsztvízszintek jelzői a Budai-hegységben
 - *Péntek Kálmán*: Gömbüstök fejlődésének matematikai modellezése
- Ebédszünet
- 14³⁰ Szakelőadások** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)
- *Lorberer Árpád*: Budapest termális karsztforrásainak és hévízkútjainak vízföldtani jellemzői
 - *Sásdi László*: Széndioxid tartalmú gázbuborék szerepe a hévizes barlangok kialakulásában
 - *Pavuzs, Rudolf*: Hydrothermalkarst in Österreich
 - *Audra Philippe*: Hidrotermális karszt és barlangok Dél-Franciaországban. A barlangok üledékekkel kapcsolatos jellemzői és genetikája
 - *Szabó Zoltán*: Morfológiai elemek néhány miocén kori mészkőben keletkezett barlangban
- 16³⁰ Szakmai látogatás a Szemlő-hegyi-barlangban**
- 18⁰⁰ Dia- és videovetítés** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme))
- *Kalinovits Sándor*: Molnár János-barlang (diavetítés)
 - *Kiss Attila*: Pál-völgyi-barlang (diavetítés)
 - *Palatinus József*: Magyarországi barlangokból (sztereodiavetítés)

Június 22. kedd

- 9⁰⁰ **Szakelőadások** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)
 – *Kardos Annamária*: A Gellért-hegyi barlangjai
 – *Leél-Őssy Szabolcs*: A József-hegyi-barlang fejlődéstörténete
 – *Sásdi László*: A Mátyás-hegyi-barlang üledékes kitöltésének vizsgálata
 – *Szabó Zoltán*: A budapesti Ferenchegy ut barlangjainak feltárása
 – *Erőss Anita–Kalinovits Sándor–Mádlné Szőnyi Judit*: A budai Molnár János-barlang karszthidrológiai bemutatása
 – *Nyerges Attila*: A Solyomári-ördöglyuk

Ebédszünet

- 14⁰⁰ **Látogatás a Gellért-hegy hévizes barlangjaiban és forrásainál**

- 18⁰⁰ **Videovetítés** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)
 – *Feigel Lóránd*: Budapest barlangfőváros (video 30 perc)
 – *Gotva Attila*: Források nyomában (video 35 perc)
 – *Simon Béla*: Pál-völgyi-barlang (video kb. 30 perc)

Június 23. szerda

- 9⁰⁰ **Ünnepi szakülés a Pál-völgyi-barlang felfedezésének 100. évfordulóján**

Szakelőadások (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)

- *Székely Kinga*: A Pál-völgyi-barlang történetének jelentősebb személyiségei
 – *Hazslinszky Tamás*: A Pál-völgyi-barlang kiépítésének és idegenforgalmának alakulása
 – *Takácsné Bolner Katalin*: A Pál-völgyi-barlang képződmény-ritkaságai
 – *Nyerges Attila*: A Pál-völgyi-barlang térképe

- 11⁰⁰ **Üdvözlések, köszöntések** (Pál-völgyi kőfejtő)

- *Székely Kinga*: Szemelvények a Pál-völgyi-barlang feltárásának korai időszakából

- 12⁰⁰ **Könyvbemutató, barlanglátogatás**

- 13⁰⁰ **Közös ebéd a konferencia résztvevői részére** (Pál-völgyi kőfejtő)

- 15⁰⁰ **Szakelőadások** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)

- *Zentay Péter*: A Pál-völgyi-barlang feltáró kutatása 1980-tól napjainkig
 – *Takácsné Bolner Katalin*: Denevérfaunisztikai vizsgálatok a Pál-völgyi-barlangban
 – *Rajczy Miklós–Buczkó Krisztina–Hazslinszky Tamás*: Küzdelem a lámpafióra ellen – Pál-völgyi-barlang (1992–2004)

- 20⁰⁰ **Hangverseny a Pál-völgyi kőfejtőben** (Miskolc Dixieland Band)

Ezen a napon a Pál-völgyi-barlangnál alkalmi posta működik, ahol az évforduló alkalmából megjelent és barlangi bélyeggel benyomott képeslap kapható első napi bélyegzéssel.

Az esti hangverseny a konferencia résztvevői számára ingyenes, érdeklődők 700 Ft-os áron vásárolhatnak jegyet, mely barlanglátogatásra is érvényes.

Június 24. csütörtök

- 9⁰⁰ **Szakelőadások** (Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme)

- *Kocsis Ákos*: Újabban megismert termálkarsztos barlangok a Dunántúli-középhegységi karszt K-i részén
 – *Tóth Judit–Dezső József*: A siklósi Váraljai-barlang kiválásai, gömbfülkéi és a barlangi tó vízkémiája

- *Kolláth János*: A tapolcai barlangrendszer kutatásának újabb eredményei
- *Szabó Zoltán*: A Tapolcai-tavasbarlang hidrológiai és morfológiai viszonyai
- *Lénárt László*: Termálkarsztok Észak-Magyarországon és Dél-Szlovákiában; hévizes barlangképződésre utaló nyomok e területek barlangjaiból

14⁰⁰ Zárófogadás (Szemplő-hegyi-barlang vetítőterme)

Részvételi díjak (forintban, mely tartalmazza az ÁFÁ-t)

Teljes jogú résztvevő 25 000

részt vehet a konferencia valamennyi rendezvényén (nyitó- és zárófogadás, 23-án ebéd, szakelőadások, vetítések, barlanglátogatások és barlangtúrák, hangverseny), megkapja a konferencia valamennyi kiadványát (programfüzet, információs anyagok, előadásösszefoglalók, előadások kötete).

Kísérő résztvevő 20 000

részt vehet a konferencia valamennyi rendezvényén (nyitó- és zárófogadás, 23-án ebéd, szakelőadások, vetítések, barlanglátogatások és barlangtúrák, hangverseny).

Látogató jegy 6 000

részt vehet a szakelőadásokon és vetítéseken

Megjegyzés:

A részvételi díjakból a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tagjai 50 %-os kedvezményt kapnak.

XLVIII. BARLANGNAP

2004. június 25—27. Budapest, Pál-völgyi kőfejtő

A barlangkutatók hagyományos összejövetelét a Társulat a Pál-völgyi-barlang felfedezésének 100. évfordulója köré szervezett rendezvénysorozat keretében, a budapesti barlangkutató csoportok közreműködésével szervezi.

Szállás: saját sátorban a kőfejtőben.

Mivel a kőfejtő területére gépkocsival nem lehet behajtani, a rendezvény ideje alatt a gépkocsik őrzését a parkolóban biztosítjuk.

A barlangtúrákon karbidlámpa használata csak a Mátyás-hegyi-barlangban és a Solymári-ördöglyukban engedélyezett.

Részvételi díj: 2000 Ft, **MKBT tagoknak 1000 Ft.**

A részvételi díj magában foglalja: a barlangtúrákon való részvételt, sátorhelyet és a higiénés létesítmények használatát, a szombat esti vacsorát, a rendezvény alkalmából kiadott képeslapot, valamint az évforduló tiszteletére nyomott pólót.

A *Molnár János-barlangban* történő bűvármerülés részvételi díja a regisztrációs díjon felül **egységesen 6000 Ft.** A résztvevőknek saját felszerelést (ruha, 2 lámpa, maszk és uszony) kell hozni, a levegő- és nitrox-töltést központilag biztosítjuk.

PROGRAM

Péntek

14 órától regisztráció

Barlangtúrák a Ferenc-hegyi- és a Pál-völgyi–Mátyás-hegyi-barlangokba.

Szombat

9 órától Marcel Loubens Kupa barlangverseny (a verseny nevezési díja csapatonként 1500 Ft, az első három helyezett csapat értékes vásárlási utalványt nyer).

9³⁰ órától *barlangtúrák* a Bátori-, Ferenc-hegyi-, Pál-völgyi–Mátyás-hegyi-, Szemlő-hegyi-barlangba, Solymári-ördöglyukba és a Molnár János-barlangba (búvármerülés); valamint *felszíni kirándulás* a Gellért-hegy hévizes barlangjaiba és forrásaihoz.

17 óra: a Barlangi Mentőszolgálat bemutatója

19 óra: vacsora

20 óra: vetítés a kőfejtőben felállított rendezvénysátorban:

Feigel Lóránd: Budapest barlangfőváros (video)

Gotva Attila: Források nyomában (Molnár János-barlang (video)

Kalinovits Sándor: Molnár János-barlang (dia)

Kiss Attila: Pál-völgyi-barlang (dia)

Kovács István: Gipszbarlangok Podóliában (video)

Kovács István: 2003. évi Szelek-tábor (video)

Palatinus József: Magyarországi barlangokból (sztereo dia)

Simon Béla: Pál-völgyi-barlang (video)

Stibrányi Gusztáv: Spirit of exploration – Carlsbad Cave (video)

21 órától: tábortűzgyújtás, a Marcel Loubens Kupa eredményhirdetése, közös éneklés

Vasárnap

10-től *barlangtúrák* a szombati programban szereplő barlangokba.

A rendezvény ideje alatt **büfé** és a **Mountex** támogatóakéntl **mászófal** működik. Mindenkit szeretettel várunk

MKBT és a közreműködő csoportok

HÁGÓ KUPA

2004. május 21–23.

Csapatverseny az Almási- és Vecsem-bükki-zsombolyban, egyéni verseny a Ménes-völgyben.

Szállás a Szalamandra-ház kertjében.

Regisztráció: május 21. péntek 16 órától.

Információ: Kunisch Péter (Kagyó): 30/556-9805

Sok sikert kíván a Rendezőség

A VULKÁNSZPELEOLÓGIAI KOLLEKTÍVA JUBILEUMI TÁBORA

Tállya, 2004. július 3–11.

A Vulkánszpeleológiai Kollektíva 2004. július 3–11. között Európa mértani közép-pontjában, Tállyán tartja 20. nyári táborát. A tábor célja a Tokaji-hegység barlangkataszterezésének folytatása. A korábbi években már négy alkalommal rendeztünk a hegységben tábor és ezek eredményeként 270 barlangot dolgoztunk fel. Eddig viszont nem volt még időnk és alkalmunk a hegység déli és nyugati részét tüzetesen átvizsgálni. Tállyai táborunk tartama alatt szeretnénk ezt pótolni. A térképek és a helytörténeti írások alapján úgy véljük, hogy ezeken a részeken is számíthatunk korábban fel nem dolgozott barlangokra. Továbbá tervezünk még barlangi témájú ismeretter-

jesztő előadásokat és egy méltó jubileumi megemlékezést tevékenységünk 20. évfordulója alkalmából. A tábor központja a Zempléni Árpád Általános Művészeti Iskolában (Tálya, Rákóczi u. 16.) lesz, melynek udvarán lehet sátorozni és parkolni, továbbá közösségi helyiségként használhatunk két tantermet, tisztálkodásra pedig a tornacsarnok zuhanyozóját. Az étellemezést és az útiköltséget a résztvevők maguk állják. Szeretettel várunk minden érdeklődőt, de különösen a korábbi táboraink nosztalgizni is vágyó résztvevőit. Bővebb felvilágosítással szolgál a kollektíva vezetője:

Eszterhás István
Isztimér, Köztársaság út 157.
Tel: 06-22/420-086

NYÁRI KUTATÓTÁBOR A SZUADÓ-VÖLGYBEN

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület immár 10. alkalommal szervezi meg hagyományos nyári kutatótáborát a Mecsek hegységbe, a Szuadó-völgybe. A tábor helyszíne: Orfűtől délre, 3 km-re, a Szuadó-völgyben, a nyári táborozóhelyen (a kék kereszt jelzés nyomvonalán). Időpont: 2004. június 18—július 4. További információ: 06-30/335-5294, Rostás Attilánál.

Szeretettel várunk mindenkit!

SZKBE

2004. ÉVI BARLANGKUTATÓ PROGRAMOK A MŰVÉSZETEK VÖLGYÉBEN

Barlangkutató Múzeum, Öcs, Szabadság u. 13.

Július 23.

10–18 Barlangkutató Múzeum nyitás

„Az Ősember művészete a barlangokban „ címmel

A múzeum bemutatja az ősemlék művészetét, mint az első művészt, aki lakhelyén a barlang falára alkotott. A kiállítás a továbbiakban bemutatja a barlangkutatáshoz kapcsolódó tevékenységeket, művészi értékeket, mint például ásványok vagy a kövek művészetét. A Kab-hegy és környékének bemutatásán túlmenően, beszámolnak a világ nagy barlangjaiban tett expedíciókról.

20–24 Barlangkutató tábornyitó, tábortűz, nyársalás, beszélgetés, éneklés.

Július 24.

10–18 Részvétel a Fenntartható Magyarország, fenntartható Völgy Konferencián

Hely: Taliándörögd, Faluház

Július 25.

10–18 Fenntartható turizmus, Konferencia

Július 26.

10–12 Barlangkutató iskola

Előadás: keletkezési elméletek, földtan, barlangok keletkezése

14–16 Barlangkutató felszíni kirándulás, túrafelszerelés, autó.

Útvonal: Kapolcsi Pokol-lik, Taliándörögd-i Pokol-lik

10–18 Barlangkutató feltáró túra

Július 27.

10–11 Barlangkutató Iskola

Előadás: barlangföldtan, ember a barlangokban

14–16 Barlangkutató felszíni kirándulás, túrafelszerelés, gyalogtúra

Útvonal: Ócs környéki látnivalók, ősforrások, tavak, lápok

10–18 Barlangkutató feltáró túra

Helyszín: Baglyas 1-2. víznyelőbarlang

Július 28.

10–12 Barlangkutató iskola

Előadás: barlangjárás, barlangi balesetmegelőzés, barlangi mentés

14–18 Barlangkutató felszíni kirándulás, túrafelszerelés, autó

Útvonal: Pulai bazalt-barlang, Farkas-árok és barlangjai

10–18 Barlangkutató feltáró túra

Helyszín: Baglyas 1-2 víznyelőbarlang

Július 29.

10–12 Barlangkutató Iskola

Előadás: barlangkutató, barlangdokumentáció

13–16 Barlangkutató felszíni kirándulás, túrafelszerelés, autó

Útvonal: Padragi-sziklák-barlangja, Csárda-hegyi-barlang

10–18 Barlangkutató feltáró túra

Helyszín: Baglyas 1-2 víznyelőbarlang

Július 30.

10–16 Barlangkutató Iskola

Előadás: a világ nagy barlangjai, barlangi környezetvédelem

13–16 Barlangkutató felszíni kirándulás, túra felszerelés, autó

Útvonal: Kab-hegy és barlangjai

19–21 CSODABIRODALOM

Természetvédő, barlangkutató rockopera, (zenés túra)

CD bemutató

Előadja az Effekt Együttes és a Kis Maris Rock Vokál

Hely: Barlangkutató Múzeum, barlangkutatók színpadán

Július 31.

10–16 Barlangkutató feltáró túra, barlangkutató felszerelés, autó

Helyszín: Baglyas-víznyelőbarlang

Augusztus 1.

10–16 Barlangi kirándulás, túra felszerelés, autó

Helyszín: Bújólik

18–24 Barlangkutató Múzeum zárása, záró tábortűz

Barlangkutató kórus koncert

Kardos László
06 70 220 55 27**SZLOVÉNIAI TANULMÁNYÚT**

A Tájékoztató ez évi január–februári számában már meghirdetett tanulmányút végleges időpontja: **szeptember 8–12.** Az eddigi jelentkezések alapján a várható autóbusszkiállítás 18–20 000 Ft, MKBT tagoknak 12–14 000 Ft, ami az esetleges további jelentkezések függvényében változhat.

Kérjük az eddigi (és esetleg további) jelentkezőket, hogy fejenként 5000 Ft előleget f. év június 10-ig a Társulat Titkárságához eljuttatni szíveskedjenek.

Végleges programot az előleg befizetése után küldünk.

BESZÁMOLÓK

BESZÁMOLÓ A RÉGÉSZETI TANULMÁNYÚTRÓL

2004. április 16—18. között a Társulat Régészeti Munkabizottságának és a Társulat Titkárságának közös szervezésében 3 napos tanulmányútra került sor a Bükk ősrégészeti szempontból jelentős barlangjainak bejárására, kapcsolódva a februárban és márciusban a Szemlő-hegyi-barlang vetítőtermében megtartott 4 előadáshoz. A tanulmányúton 32 fő vett részt. A mostoha időjárási körülmények (szombaton egész napos eső), valamint a lillafüredi parkolóban feltört két autó okozta kellemetlenségektől eltekintve a tanulmányút a résztvevők egyhangú megállapítása alapján rendkívül jól sikerült. Valamennyien egyetértettek abban, hogy a Társulat egyik jövőbeni feladata hasonló színvonalú és szakmai ismereteket nyújtó kirándulások szervezése.

A tanulmányút résztvevői az Istállóskői-barlangnál

Ezúton is köszönetet mondunk Regős Józsefnek, a rendkívül magas színvonalú, ugyanakkor élvezetesen előadott szakmai vezetésért és a Debreceni Búvár Klub túrán résztvevő tagjainak példaértékű vendégszeretetéért, mely lehetővé tette, hogy a túra résztvevői a Csurgó-kúti kutatóházban 2 éjszakát tölthettek kultúrált körülmények között.

F. N.

HJVTALOS KÖZLEMÉNYEK

A TÁRSULAT VEZETŐ SZERVEINEK ÜLÉSEI

Elnökségi ülés határozatai, 2004. április 14.

E-15/2004 Elfogadta az előző időszakról szóló elnöki tájékoztatót.

E-16/2004 Elfogadta 60 fő 2003. évi tagsági díját nem rendezett társulati tag tagsági viszonyának felfüggesztését, valamint jóváhagyta 4 fő új belépő felvételi kérelmét.

E-17/2004 Megtárgyalta a főtítkári beszámolót, melyet néhány apróbb javítással a küldöttközgyűlés elé terjeszt.

E-18/2004 Elfogadta a közhasznúsági beszámolót, melyet a küldöttközgyűlés elé terjeszt.

E-19/2004 Tagdíjemelési javaslatot fogadott el, melyet először a választmányi ülés, majd a küldöttközgyűlés elé terjeszt.

E-20/2004 A Karszt és Barlang Alapítvány kuratóriumi tagjainak lejáró mandátumával kapcsolatban úgy határozott, hogy az előző kurátorok újraválasztását terjeszti elő a küldöttközgyűlésen.

Választmányi ülés határozatai, 2004. április 14.

V-8/2004 Elfogadta az elmúlt választmányi ülés óta eltelt időszakról szóló beszámolót.

V-9/2004 Tagdíjemelési javaslatot fogadott el, melyet a küldöttközgyűlés elé terjeszt. (Megjegyzés: a küldöttközgyűlés a javaslatot visszautalta a Választmány hatáskörébe, javasolva a részletesebb kidolgozást.)

V-10/2004 Jóváhagyta az Elnökség javaslatát, mely szerint a Karszt és Barlang Alapítvány kuratóriumi tagjainak újbóli megválasztását javasolja a küldöttközgyűlésnek.

KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS 2004. április 24.

A Társulat részleges tisztújító küldöttközgyűlését 2004. április 24-én tartotta a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületének vetítőtermében. A küldöttközgyűlésen megjelent küldöttek száma 44 fő, a szavazati joggal nem rendelkező résztvevők száma 12 fő volt.

A küldöttközgyűlés keretében az Érembizottság az alábbi kitüntetésekkel adta át:

A karsztvidékek és barlangok feltáró kutatásában elért kimagasló eredményért adományozható *Vass Imre éremmel* – a Mecsek és a Villányi-hegység barlangjainak feltáró kutatásában évtizedek óta betöltött, jelentős felfedezéseket eredményező irányító szerepének elismeréseként – **Rónaki Lászlót** tüntette ki;

A karszt- és barlangkutatás területén végzett kiemelkedő, kollektív tudományos munkáért adományozható *Kadić Ottokár emléklapot* a **Gerecse Barlangkutató és Természetvédő Egyesületnek** ítélte oda a Gerecse-hegység barlangjaiban hosszú idő óta folytatott, szisztematikus és szakszerűen dokumentált denevérfaunisztikai kutatásaik elismeréseként.

A küldöttközgyűlés

- 80. születésnapja alkalmából Horváth Jánost,
- 70. születésnapja alkalmából Hazslinszky Tamást és Maucha Lászlót,
- 60. születésnapja alkalmából Kerti Bélát, Rill Attilát és Szenthe Istvánt emléklappal tüntette ki.

A küldöttközgyűlés az alábbi határozatokat hozta:

az Érembizottság előterjesztése alapján a Társulat tiszteletbeli tagjává választotta:

– **Dr. Szentés Györgyöt**, a Társulat ma is aktív alapító tagjainak egyikét, aki közel fél évszázados munkássága során a karsztok és barlangok feltáró és tudományos kutatása, illetve dokumentálása terén is jelentős érdemeket szerzett;

– **Várszegi Sándort**, a MHT Zsombolykutató Munkabizottságának alapító tagját, aki több mint fél évszázada betöltött irányító szerepe és kiemelkedő feltárási eredményei alapján meghatározó egyénisége a bükk-barlangok kutatásának;

– **Vidics Zoltánét**, a FTSK Barlangkutató Szakosztályának volt vezetőjét, aki az Égerszög környéki barlangok kutatása terén elért eredményeivel és e barlangok vé-

delme érdekében évtizedeken át kifejtett munkásságával vívta ki a barlangkutató társadalom tiszteletét (K-1/2004);

- elfogadta a 2003. évről szóló főtitkári beszámolót (K-2/2004);
- elfogadta a 2003. évről szóló közhasznúsági beszámolót (K-3/2004); lásd alább;
- elfogadta a Felügyelő Bizottság a 2003. évi gazdálkodásról szóló jelentését (K-4/2004);
- elfogadta a Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriumának a 2003. évről szóló közhasznúsági beszámolóját (K-5/2004);
- a Társulat lemondott vezető tisztségviselői helyére dr. Leél-Őssy Szabolcsot elnökké, Nagy Sándort főtitkárrá választotta. Az eddig társelnöki tisztelet betöltő Leél-Őssy Szabolcs helyére Kiss Attilát választotta. A Felügyelő Bizottsági tagsági helyet betöltő Kiss Attila helyére Csepreghy Ferencet kooptálta (K-6/2004);
- megválasztotta a következő négy éves időszakra a Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriumának tagjait: a Kuratórium elnöke Hegedűs Gyula, tagjai Borzsák Sarolta, Polacsek Zsolt, Tarnai Tamás, dr. Végh Zsolt (K-7/2004).

KÖZHASZNÚSÁGI BESZÁMOLÓ

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatot a Fővárosi Bíróság 1999. január 19-én 13.Pk.60.438/1989/11 számon 1998. január 1. napjától kiemelkedően közhasznú szervezetnek minősítette.

1. Beszámoló a kiemelkedően közhasznú tevékenységről

- A Társulat tagjai, kutatócsoportjai és egyéni kutatói által karsztvidékek és barlangok bejárásával, megismertetésével, feltárásával olyan társadalmilag hasznos tevékenységet végeztek, amelynek megismertetésével, hasznosítási javaslatok kidolgozásával állami és önkormányzati szervek munkáját támogatták.
- Karszterületek és barlangok rendszeres bejárásával és kataszterezésével, járatok térképezésével olyan természetvédelmi (barlangvédelmi) feladatokat láttak el, amelyek a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény végrehajtását segítették elő.
- Tagjai a megszerzett ismeretek széles körű elterjesztésével (előadások, publikációk, szakmai találkozók megszervezése) a társadalom tudatformálását szolgálták.
- Hazai, külföldi és nemzetközi szervezetekkel együttműködve, a magyar karszt- és barlangkutató, az ehhez kapcsolódó érdekképviseleti és szakmai-tudományos tevékenysége koordinációs, információs feladatok ellátására is kiterjedt.
- A Társulat könyv-, térkép- és dokumentáció tára egyedi gyűjteményeinek nyilvános használhatóságával szintén közhasznú tevékenységet lát el.

2. A fentiekben részletezett kiemelkedően közhasznú tevékenységek kiadásaihoz 2003-ban

- a Környezetvédelmi Alap Célelőirányzattól a Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatói pályázat lebonyolításához 1 800 000 Ft-ot,
- a Környezetvédelmi Alap Célelőirányzattól a Magyar Államkincstáron keresztül „Egyéb természetvédelmi és környezetvédelmi nevelést, oktatást elősegítő feladatok” címmel barlangi túravezető szaktanfolyam támogatására 1 500 000 Ft-ot,
- az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatóságától a Társulat Nemzetközi Szepeleológiai Unió részére történő nemzetközi tagdíjbefizetéséhez 271 002 Ft-ot

– a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium által kezelt bérkeretből a Társulatnál alkalmazott ügyvezető titkár illetményének emelésére 157 040 Ft-ot kapott a Társulat.

3. 2003. év folyamán a Társulat a magánszemélyek jövedelemadójának 1 %-ából 503.228 Ft-ot kapott, melyet a tagság informálásának érdekében kéthavonta megjelenő MKBT Tájékoztató megjelentetésére és a tagokhoz történő eljuttatására fordítottunk.

4. A Társulat törvény szerinti vezető tisztségviselői részére a Társulattól 2003. évben kifizetés nem történt. A Társulatban munkaviszonyban álló alkalmazott részére 2003. évben járulékokkal együtt 1.603.000 Ft került kifizetésre.

Budapest, 2004. április 13.

Börcsök Péter
főtitkár

KETTŐS KÖNYVVITELT VEZETŐ TÁRSADALMI SZERVEZEK, KÖZTESTÜLETEK KÖZHASZNÚ BESZÁMOLÓJÁNAK MÉRLEGE – 2003 ÉV

Sor- szám	A tétel megnevezése	Előző év (eFt)	Tárgyév (eFt)
1.	A. Befektetett eszközök (2—5. sorok)	1151	792
2.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	3	
3.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	1148	792
4.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	-	-
5.	IV. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÉRTÉKHELYESBÍTÉSE	-	-
6.	B. Forgóeszközök (7—10. sorok)	4554	3241
7.	I. KÉSZLETEK	1918	1862
8.	II. KÖVETELÉSEK		79
9.	III. ÉRTÉKPAPÍROK	-	-
10.	IV. PÉNZESZKÖZÖK	2636	1300
11.	C. Aktív időbeli elhatárolások	2	271
12.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (1.+ 6.+ 11. sor)	5707	4304
13.	D. Saját tőke (14. — 17. sorok)	2809	2721
14.	I. INDULÓ TŐKE	3307	3307
15.	II. TŐKEVÁLTOZÁS	707	-498
16.	III. LEKÖTÖTT TARTALÉK	-	-
17.	IV. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK	-	-
18.	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNYALAPTEVÉKENYSÉGBŐL	209	-88
19.	VI. TÁRGYÉVI EREDMÉNY VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL	-	-
20.	E. Céltartalék	-	-
21.	F. Kötelezettségek (20. — 21. sorok)	2444	1583
22.	I. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	-	-
23.	II. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	2444	1583
24.	G. Passzív időbeli elhatárolások	454	
25.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (13.–20. +21. + 24. sor)	5707	4304

**KETTŐS KÖNYVVITELT VEZETŐ TÁRSADALMI SZERVEZÉK, KÖZTESTÜLETEK
KÖZHASZNÚ BESZÁMOLÓJÁNAK EREDMÉNYKIMUTATÁSA — 2003 ÉV**

Sor- szám	A tétel megnevezése	Előző év (eFt)	Tárgyév (eFt)
1.	A. Összes közhasznú tevékenység bevétele (1. — 5. sorok)	14854	13069
2.	1. Közhasznú célra, működésre kapott támogatás	1044	883
3.	a. alapítótól	-	-
4.	b. központi költségvetéstől	-	-
5.	c. helyi önkormányzattól	-	-
6.	d. egyéb, ebből 1 %	429	883
7.	2. Pályázati úton elnyert támogatás	5090	3872
8.	3. Közhasznú tevékenységből származó bevétel	7516	5897
9.	4. Tagdíjból származó bevétel	1027	977
10.	5. Egyéb bevételek	177	1440
11.	B. Vállalkozási tevékenység bevétele (1. — 11. sorok)	-	-
12.	C. Összes bevétel (1. + 9. sor)	14854	13069
13.	D. Közhasznú tevékenység költségei	14645	13157
14.	1. Anyag jellegű ráfordítások	6095	5807
15.	2. Személyi jellegű ráfordítások	5497	5646
16.	3. Értékcsökkenési leírás	427	520
17.	4. Egyéb ráfordítások	2626	1184
18.	5. Pénzügyi műveletek ráfordításai	-	-
19.	6. Rendkívüli ráfordítások	-	-
20.	E. Vállalkozási tevékenység ráfordításai (1. — 6. sorok)	-	-
21.	1. Anyag jellegű ráfordítások		
22.	2. Személyi jellegű ráfordítások		
23.	3. Értékcsökkenési leírás		
24.	4. Egyéb ráfordítások		
25.	5. Pénzügyi műveletek ráfordításai		
26.	6. Rendkívüli ráfordítások		
27.	F. Összes ráfordítás (D+E sorok)	14645	13157
28.	G. Adózás előtti eredmény (B-E)	209	-88
29.	H. Adófizetési kötelezettség	-	-
30.	I. Tárgyévi vállalkozási eredmény (G-H)	-	-
31.	J. Tárgyévi közhasznú eredmény (A-D sor)	209	-88

Tájékoztató adatok eFt-ban

	Megnevezés	Összeg
32.	A. Személyi jellegű ráfordítások	5646
33.	béreköltség	1937
34.	megbízási díjak	334
35.	tiszteletdíjak	-
36.	személyi jellegű egyéb költségek	2822
37.	bérráfordítások	887
38.	B. A szervezet által nyújtott támogatások	830
39.	ebből: A Korm. rend. 16. §. (5) bekezdése szerint kötelezettségként elszámolt és továbbutalt, illetve átadott támogatás	-

A KARSZT ÉS BARLANG ALAPÍTVÁNY A 2003. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI BESZÁMOLÓJA

A Fővárosi Bíróság a 12.(14) Pk. 64 456/14 számú, 2001. november 22. napján hozott végzésével a 887. sorszám alatt nyilvántartásban levő Karszt és Barlang Alapítványt (a továbbiakban: KBA) közhasznúvá nyilvánította.

Az Alapítvány közhasznú tevékenységei – a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Kszt.) alapján – a következők:

- a) tudományos tevékenység, kutatás (Kszt.26.§ c/ 3. pontja),
- b) nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés (Kszt.26.§ c/ 4. pontja),
- c) természetvédelem, állatvédelem (Kszt.26.§ c/ 8. pontja),
- d) környezetvédelem (Kszt.26.§ c/ 9. pontja).

A Kszt. előírásai szerint a KBA-nak évente közhasznú jelentést kell készítenie, melyet annak Kuratóriuma fogad el. A KBA alapító okirata szerint az elfogadott közhasznú jelentésről a Kuratóriumnak az alapító Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatot (a továbbiakban: MKBT) annak küldöttközgyűlésén kell tájékoztatnia.

A KBA jelenlegi Kuratóriumát az MKBT 2000. szeptember 27-én megtartott küldöttközgyűlése választotta meg a következők szerint:

Hegedűs Gyula	elnök
Borzsák Sarolta	titkár
Dr. Végh Zsolt	gazdasági vezető
Dr. Leél-Őssy Szabolcs	kuratóriumi tag
Schäfer István	kuratóriumi tag

A Kuratórium megbízatása a kijelölést követő negyedik év június 30-ig tart, tehát az MKBT 2004. április 24-én megtartásra kerülő küldöttközgyűlésének új Kuratóriumot kell választania a 2004. július 1.–2008. június 30. közötti időszakra.

A Kuratórium az elmúlt négy évben az Alapító Okiratban lefektetettek szerint végezte munkáját és eszerint gazdálkodtunk a ránk bízott vagyonnal is. Minden év tavaszán pályázatot hirdettünk meg a hazai barlangkutató, ezen belül elsősorban a tudományos kutatás és a terepi feltáró kutatások segítése érdekében. Pályázni minden alkalommal visszatérítendő és vissza nem térítendő támogatásra lehetett. A pályázati felhívásokat az MKBT Tájékoztatóban tettük közzé. A benyújtási és bírálati határidőt úgy állapítottuk meg, hogy az odaítélt támogatások a nyári táborok idejére már felhasználhatóak legyenek. Döntéseinknél kiemelt figyelmet szenteltünk a Karszt és Barlang folyóirat kiadásának támogatására.

Az Alapítvány mintegy 7 millió Ft-os vagyonát sikerült megőriznünk, gyarapítani azonban nem. 2002-ben kezdeményezés történt a Lukács-kupa Nemzetközi Barlangászverseny, valamint a Kessler Hubert bűvárdij pénzforgalma bonyolítása érdekében történő csatlakozásra, azonban egyik sem valósult meg. 2003-ban pályázatot nyújtottunk be a Környezetvédelmi Alap Célfeladat fejezeti kezelésű előirányzathoz a „Társadalmi szervezetek és alapítványok környezet- és természetvédő programjainak és tevékenységeinek támogatása” című pályázatra, de nem kerültünk a nyertesek közé, így ezen az úton sem sikerült pénzforrásainkat gyarapítanunk.

A Kuratórium döntése értelmében az Alapítvány kockázatmentes értékpapírokban tartja a vagyonát és évente a hozam kerül felhasználásra. Az alapításkori időszakhoz

A Karszt és Barlang Alapítvány 2003. évi gazdálkodása

2003. évi bevételek	2003. évi működési költségek	
	Bank költség	18135
Bank kamat	1181	Nyomtatvány, posta 1339
Bevételek összesen:	1181	Kiadások összesen: 19474

2003. évben kiutalt támogatások

Szegedi Barlangkutató E:	25000
Ariadne támogatás	55000
Troglonauta támogatás	50000
Vulkánszpeleo Kollektíva	25000
Pro Natura támogatás	40000
Karszt és Barlang Folyóirat támogatás	300000 * 2002-ben odaitélve
összesen	500000

BEVÉTEL	KIADÁS
1. Kamatok, befizetések	
2. Pályázati támogatások	500000
3. Működési költségek	19474
összesen:	1181 519474

Alapítványi törzsvagyon

értékpapír befektetés	6700000
értékpapír hozam	665000

törzsvagyonérték 2003. december 31.

7365000

2003. január 1.	7 268 375
2003. december 31.	7 415 082
amelyből	
értékpapírban befektetés	6 700 000
értékpapír hozam	665 000
bankszámlán	49 225
készpénzben	857

(1990) viszonyítva bekövetkezett fokozatos hozamcsökkenés eredményeképpen a felosztható összegek is csökkentek.

A 2001-2004 között meghirdetett pályázatok eredményének összefoglaló adatait a jelentés 1. melléklete mutatja be. 2003-ban az MKBT a Karszt és Barlang folyóirat kiadására pályázatot nem nyújtott be, a Kuratórium azonban az erre szánt támogatási összeget más célra nem használta fel, számítva arra, hogy a kiadvány – ha késéssel is – meg fog jelenni.

A pályázatok nyertesei a kapott támogatásokról a szabályoknak megfelelően hiánytalanul elszámoltak.

A KBA 2003. évről szóló pénzügyi beszámolóját a 2. melléklet tartalmazza.

A KBA az elmúlt négy évben központi költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalaptól, helyi önkormányzattól, kisebbségi települési önkormányzattól, települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől támogatást nem kapott.

A KBA vezető tisztségviselői az elmúlt négy évben az Alapítványtól semmilyen juttatásban nem részesültek.

A jelen közhasznú jelentést a KBA Kuratóriuma 2004. április 21-i ülésén megtárgyalta és elfogadta.

Budapest, 2004. április 24.

Hegedűs Gyula

*a Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriumának
elnöke*

CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT 2003. ÉVI EREDMÉNYE

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat keretén belül működő kutató-csoportok, személyek által a karszterületeken és barlangokban végzett feltáró és tudományos munka dokumentálásának fellendítése, a dokumentáció színvonalának emelése, a KvVM Barlangtani és Földtani Osztálya által a 13/1998. KTM rendelet szerint vezetett közhiteles barlangnyilvántartás és az ahhoz kapcsolódó adattár fejlesztése érdekében a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulattal közösen 2003-ban is meghirdette az immár hagyományos Cholnoky Jenő Karszt- és Barlangkutató Pályázatot a Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat terhére.

A pályázatra a megadott határidőig összesen 22 pályamunka érkezett be; ám többen nem olvasták el részletesen a pályázati kiírást (miszerint úgy a csoport kategóriában, mint az egyéni kategória bizonyos témaköreiben csak 2002. évi munkákkal lehet pályázni). Így a kiírásnak megfelelő, a jelen pályázat keretében értékelhető pályamunkák száma összesen 15 volt; ebből **egyéni kategóriában 8, csoport kategóriában 7 pályamű érkezett be.**

Az 5 tagú bíráló bizottság (a MKBT képviselőjében Börcsök Péter, dr. Korpás László, Maucha László és Szablyár Péter; a KvVM képviselőjében Takácsné Bolner Katalin) a pályamunkákat a pályázati kiírásban megadott szempontok szerint pontozva, az alábbi döntéseket hozta:

CSOPORT KATEGÓRIA

I. díj – 300 000 Ft

Alba Regia Barlangkutató Csoport (95 pont)

A csoport jelentése a már „megszokott” magas színvonalú, tartalmas kötet; ami egy állami kutatóintézet tevékenységével vetekedő kutatóbázisról és munkáról ad számot. A tudományos tevékenység az adatgyűjtés-rendszerezés fázisaiban, és ennek megfelelő formában rögzített, nélkülözve a fellengzős megállapításokat. A kitűnően szerkesztett kép- és ábraanyagból kiemelkednek az igen szemléletes barlangábrázolások; az elmúlt 40 év során készített Évkönyvek tartalmát feldolgozó dokumentációs fejezet rész gyors eligazodást tesz lehetővé az egyes témák iránt érdeklődőknek. Különösen példamutató a csoport „kutatóállomásának” fejlesztését bemutató fejezet, ami sok ötletet adhat a hasonló célkitűzések megvalósításához.

II. díj – 200 000 Ft

MKBT Vulkánszpeleológiai Kollektíva (84 pont)

A Kollektíva 2002. évi tevékenységét bemutató Évkönyv ugyancsak a szokásos formában, tartalommal és színvonalon készült. Mintaszerű a végzett kisebb volumenű feltáró munkák dokumentálása és az aprólékos részletességű tudományos megfigyelések azonnali rögzítése. Nagyobb lélegzetű tanulmányai (A Gaja-szurdok földtani és barlangtani bemutatása, A sziklakápolnák és barlangmonostorok c. dolgozat, illetve a gyökérsztagmitok pusztulásának bemutatása) alapos irodalomkutatásokat és helyszíni megfigyeléseket tükröznek. A kötet legértékesebb része a kataszterezési munka eredményeinek bemutatása, melyet mintaszerű térképanyag mellett gazdag fotóillusztráció tesz szemléletessé.

III. díj – 150 000 Ft

Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület (77 pont)

Az Egyesület 2002. évi jelentése igényes kivitelű, jól szerkesztett kollektív munka; ami a feltáró kutatások és a dokumentációs munkák terén egyaránt dicséretes aktivitásról ad számot. Ez utóbbi tevékenységük különösen üde színfoltja az Abaligeti-barlang történetéhez kapcsolódó adatgyűjtés keretében egy, a XIX. sz. második feléből származó német nyelvű vers és magyar fordításának értékelő közreadása. A fentiekhez képest a tudományos tevékenységük – ami most 3 barlangban végzett radon-vizsgálatokra és 11 barlangban végzett téli denevérszámlálásra terjedt ki – még erősíthető.

Különdíjak – 100 000-100 000 Ft

Tudományos tevékenységért

Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület (e témában 20 pont)

Az Egyesület kitűnő szerkesztésű, jól áttekinthető jelentése tartalmilag minden részletre kiterjed; de a feltáró és dokumentációs fejezetekből kiérződik, hogy 2002. évben energiájuk jelentős részét a megbízásos kataszterezési munkák kötötték le. A pályamunka gerincét alkotó öt tudományos dolgozat ugyanakkor változatos témákat ölel fel igényes és színvonalas, részben diplomamunka-szintű kidolgozással.

Feltáró és állagvédelmi tevékenységért

Troglonauta Barlangkutató Egyesület (e témában 21 pont)

Az egyéni szerkesztésmódú pályamunka legszínvonalasabb része a Nincskegyelem-aknabarlangban és a Zöld-barlangban folytatott feltáró tevékenység bemutatása, ami mellett kiemelt dicséretet érdemel a Naszályi-víznyelőbarlangban végzett állagvédelmi tevékenységük (bejárat és környezetének rendezése, Ördögmalom kerülőjének biztosítási munkái, kötélpályáik felújítása). A pályázat felépítését illetően a jövőben javasolt az ezekre vonatkozóan a pályázati kiírásban rögzítettek figyelembe vétele is.

2002. évi tevékenységükért

Styx Barlangkutató Csoport (összesen 70 pont)

A példamutatóan fejlődő, aktív csoport bemutatott teljesítménye minden témakörben dicséretes, ha kiemelkedőnek még nem is minősíthető. Eredményes feltáró kutatásaik – így különösen a Csodabogyós-barlang mélységének -128 m-re növelése – szakszerűen dokumentáltak, tudományos adatgyűjtő tevékenységük újabb témakörökkel (ásványtani, üledéktani, genetikai vizsgálatokkal) erősödött; a pályamunkát számos színes grafikon és fénykép illusztrálja – de a térképek rajztechnikáján még van mit javítani.

Labirint Karszt és Barlangkutató Csoport (összesen 66 pont)

A nyomtatott könyv minőségű, számítógéppel szerkesztett kis kötet méltón reprezentálja egy kis létszámú kutatócsoport aprólékos, jól dokumentált tevékenységét. Kiemelkedő a Csereszegtomaji-kútbarlang tervszerű továbbkutatása, az egyéb feltáró munkák során előkerült leletek tudományos feldolgozása, még akkor is, ha ezt ténylegesen nem a csoport végezte. A közölt térképek korrektek, a bőséges fotómelléklet azonnal „képbe hozza” az érdeklődő olvasót; s tudatos barlangi ismeretszerzés igényére utalnak a csoport szervezett programjai is.

Csoportos pályázatok

Pályázó:	Össze- foglalás 0-10 p.	Feltáró munka 0-25 p.	Tudo- mányos 0-25 p.	Doku- men- táció 0-25 p.	Cso- portélet 0-15 p.	Össze- sen	Megjegy- zés:
Alba Regia Barlangkutató Csoport	10	23	24	23	15	95	I. díj
Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egy.	9	17	14	16	10	66	Különdíj
Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület	10	17	18	18	14	77	III. díj
Styx Barlangkutató Csoport	10	17	16	16	11	70	Különdíj
Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület	9	15	20	16	13	73	Tudomá- nyos különdíj
Troglonauta Barlangkutató Egyesület	4	21	14	17	10	66	Feltáró- állag- védelmi különdíj
Vulkánszpeleológiai Kollektíva	10	17	20	23	14	84	II. díj

EGYÉNI KATEGÓRIA

I. díj – 100 000 Ft

Szöke Emilia: A környezet-érzékeny karsztok szennyezettség vizsgálata az Aggteleki-karszt példáján c. dolgozata (84 pont)

A pályázatra beküldött TDK-dolgozatban a szerző újszerű témát dolgoz fel a forrásvizek és barlangi talajok nehézfém-vizsgálatával. Kidolgozása alapos és túlnyomórészt szakszerű, az elért eredmények pedig a rozsnyói ipartelepek alkalmi légszennyező hatásának igazolásával ugyancsak jelentősnek minősíthetők. A dolgozat színvonalát tovább emelik a gondos kivitelezés, a szöveg szabatos megfogalmazása, a szép ábrák és fényképillusztrációk is.

Simon Béla: *Abisso Gortani és Csak egy kis víz* c. videofilmjei (87 pont)

A két, erősen eltérő színvonalú videofilmről álló pályamunkából a Bíráló Bizottság elsősorban az előbbit ítélte kiemelkedőnek, ami technikailag professzionális operatőri teljesítménnyel, kitűnően világítva és vágva mutatja be azt a csapatmunkát, amely a Gortaniban elért magyar sikerekhez vezetett. Ez a film dramaturgiai és szakmai információtartalmát tekintve is alapos, kiérlelt, és – a záróképtől eltekintve – minden percében élvezhető alkotás.

II. díj – 70 000 Ft**Szabó Zoltán: *A Mátyás-hegyi-barlang Agyagos tavának megfigyelése* c. tanulmánya (79 pont)**

A pályamunka a Mátyás-hegyi-barlang Agyagos tavának 5 évre terjedő vízszintmegfigyeléseit dolgozza fel és értékeli. Bár ez utóbbiak terén vannak még hiányosságok, a sokoldalú és nagy számú adat, információ és vizsgálati eredmény, illetve mindezek kitűnő minőségű ábrázolása a munkát jelentős kutatási eredménnyé avatják.

Ifjúsági különdíj – 40 000 Ft**Kassai Piroska: *Az Őshév víz munkája a Keszthelyi-hegységben* c. dolgozata (64 p.)**

A középiskolai pályázatra készült tanulmány témaválasztása kitűnő, alaposága és szakszerűsége a „felnőtt mezőnyben” is dicséretes. A jó stílusban írt, gondosan szerkesztett és szépen illusztrált pályamunka – néhány pontatlanságtól, illetve a szerző fiatal korára visszavezethető hiányosságtól eltekintve – szinte hibátlan; az elért eredmények sorából kiemelkedik a feldolgozott barlangok tipizálása.

Küldődíjak – 40 000-40 000 Ft**Sásdi László: *A Mátyás-hegyi-barlang üledékes kitöltéseinek vizsgálata* c. publikációja (68 pont)**

A Karsztfeljődés VIII. konferencia kiadványban publikált pályamunka témaválasztása érdekes, bár nem új. Jól dokumentált, szakszerűsége azonban nem kielégítő, anyagvizsgálatai hiányosak és következtetései pedig csak kis része megalapozott. A jól szerkesztett és szépen illusztrált munka jelentős eredménye ugyanakkor a dicséretes következtetéssel végzett megfigyelések alapos és részletes dokumentálása.

Eszterhás István: *A mérsékelt öv jégbarlangjai bazaltban* c. publikációja (67 pont)

A Karsztfeljődés VII. konferencia kiadványban megjelent cikkében a szerző egy eddig kevésbé vizsgált természeti jelenséget mutat be nemzetközi kitekintéssel; amelynek alapján újszerű értelmezéssel, a tufás-porózus rétegek illetve a törmelékes szerkezet nagyobb hőszigetelő képességére vezeti vissza ezen jégbarlangok kialakulását. Az illusztrációk hiánya sajnós csökkenti a dolgozat értékét.

Pénzjutalom – 20 000-20 000 Ft**Buda László–Prakfalvi Péter: *A mátraverebélyi (Szentkút) Betyár-barlang kutatástörténete, földtana, vízföldtana és genetikája* c. tanulmánya (57 pont)**

A pályamunka témaválasztása újszerű, de kidolgozása féloldalas. A jó és szakszerű földtani leírást szegényes, kevésbé dokumentált barlangföldtani jellemzés követi; stílusa bonyolult, kevésbé olvasható, s van még mit javítani az illusztrációk és a megjelenítés színvonalán is.

László Zoltán: *Rézsük és sziklafalak védelme természetes és mesterséges anyagokkal* c. előadása (51 pont)

A miskolci Szakmai Napokon elhangzott előadás barlangvédelmi szempontból fontos témával foglalkozik, de a szerző napi munkájából átvett fogalmak automatikus adaptálása a barlangok természet alkotta környezetére esetenként erőltetett. A pályamunka egységesebb szerkezetben és jobb minőségű ábrákkal értékelhetőbb lett volna.

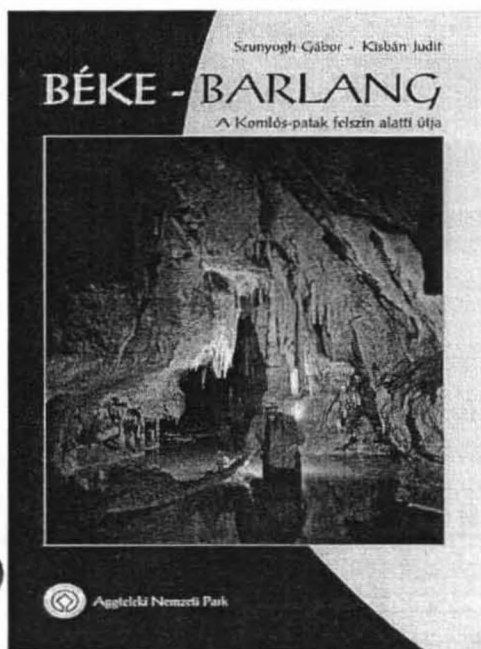
A TÁJÉKOZTATÓ AZ INTERNETEN

Az MKBT Tájékoztató előző számában a Tájékoztató elektronikus úton történő továbbításával kapcsolatban megjelentetett felhívásra mindössze 45 tagtársunktól érkezett válasz.

Hárman jelezték, hogy továbbra is hagyományosan postai úton kérik a kiadványt, s mindössze 42 tagtársunk igényelte a kiadvány e-mailban történő továbbítását. A felmérés igazolta az előzetes várakozásokat, így amíg az igénylők száma legalább 100 főt el nem éri, a Tájékoztatót továbbra is a hagyományos nyomdatechnikával készítve, postai úton juttatjuk el tagjainkhoz. Az elektronikus változat ezután is felkerül a www.barlang.hu honlapra, ahonnan letölthető.

HÍREK, HÍRDETMÉNYEK

KÖNYVÚJDONSÁG

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság kiadásában megjelent a

BÉKE-BARLANG

A Komlós-patak felszín alatti útja

c. kiadvány.

A rendkívül igényes és szép kivitelű mű szövegét Szunyogh Gábor írta, az 1:250 méretarányú térkép Szunyogh Gábor és Kisbán Judit munkája. A kiadvány egyes fejezetei foglalkoznak a barlang felfedezésével, általános jellemzésével, a barlang látnivalóinak részletes bemutatásával, a topográfiai felméréssel. A kiadványban szereplő színes felvételeket Borzsák Péter és Egri Csaba készítette.

A kiadvány ára: 2900 Ft.

Megvásárolható a Titkárságon. Vidéki tagjaink részére kívánságra utánvétellel, postai úton is eljuttatjuk.

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején (lapzártá: minden páros hónap 10-én)

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: 346-0494, tel./fax: 346-0495. E-mail: mkbt@axelero.hu

Szerkesztő: Fleck Nóra. Felelős kiadó: dr. Leél-Össy Szabolcs

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Floppyn és e-mail-en érkező anyagokat Win 98/Office 2000 ill. Win 95 /6.0 formátumban tudunk fogadni.

KÜLFÖLDJ RENDEZVÉNYEK

SPELEOPHOTOGRAPHY 2004

12. nemzetközi barlangfotó-verseny és kiállítás

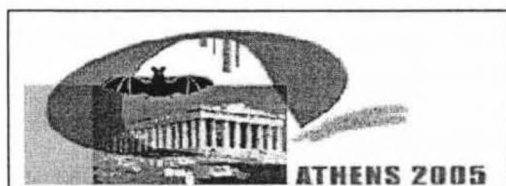
Rendezői a Szlovák Természetvédelmi és Barlangtani Múzeum, a Szlovák Szpeleológiai Társulat és a Szlovák Barlangok Igazgatósága Liptószentmiklóson.

Beküldhető legalább 18x24 cm-es fekete-fehér és színes képek. A fotók hátoldalára a szerző nevét, címét és a mű címét kell felírni. Egy pályázó maximum 10 fotót küldhet be.

Beküldés határidő: 2004. szeptember 29. A kiállítás: 2004. november 3–30. között.

Beküldési cím:
Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva
SPELEOFOTOGRAFIA 2004
Školska ul. č. 4.
031 01 Liptovský Mikuláš
Slovakia

Jelentkezési lap és további információ beszerezhető a Titkárságon vagy a <http://www.smopaj.sk> címen.

14. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus 2005. aug. 20—28. Athén

A Társulat (az 1997. évi svájcihoz hasonlóan) autóbusszos társasutazás szervezését tervezi a kongresszusra. Kérjük, hogy az előkészítés megkezdése érdekében az érdeklődők az előzetes részvételi szándékukat 2004. szept. 30-ig jelezzék a Titkárságon. Költségkalkulációt csak a jelentkezők létszámának ismeretében tudunk készíteni.

Előkirándulások: 2005. augusztus 12—20.

Utókirándulások: 2005. augusztus 29—szeptember 7.

Fontosabb határidők:

előadás-összefoglalók beküldése: 2004. október 31.

kiállítások, standok bejelentése: 2004. december 31.

előadások anyagának beküldése: 2005. január 31.

film-, fotó-, médiafesztiválon való részvétel bejelentése: 2005. jan 31.

előzetes jelentkezés kirándulásokra: 2005. március 31.

Részvételi díjak (Euroban):

	Teljes jogú	Részleges [#] diák	Kísérő*	
2004. 06. 30-ig	160	100	100*	80* [#]
2004.06.01—2005.01.31 között	200	140	140*	110* [#]
2005. 02. 01. – 05. 30 között	220	160	160*	130* [#]
2005. 06. 01-től	250	200	200*	150* [#]

Jelmagyarázat: * kongresszusi kiadvány nélkül, # nyitófogadás nélkül

A teljes jogú részvételi díj magában foglalja: valamennyi kongresszusi szekción való részvételt, kongresszusi táskát, azonosító kártyát, kongresszusi kiadványt, nyitófogadást, tengerparti partyt, részvétel visszaigazolását, 1 napos kongresszusi kirándulást.

Részvételi díj átutalható: Hellenic Speleological Society 5051-006608-908 Win Bank (Piraeus Bank). Az átutalás másolatát kéri a 30-210-3643476 telefonszámra faxon megküldeni.

Részletes tudnivalók a www.14ics-athens2005.gr honlapon. Jelentkezési lap beszerezhető a Titkárságon.

A SPELEO JUNIOR SPORTBOLT 2004. ÉVI ÁRLISTÁJA

Overall (4 féle anyagtypusból, igények szerint)	9 500-tól 12 500 Ft-ig
Polár aláöltözés (műnyúl)	6 500 Ft
Camp Y szíjas sisak	8 200 Ft
Angol Y-szíjas sisak	2 500 Ft
Slószos bag	1 300 Ft
Barlangi bag zsákok (600 gr-os kamion ponyvából)	2 500 Ft-tól
Barlangos beülő (3 ponton állítható)	8 000 Ft
Gumicsizma minden méretben	2 500 Ft
Pamut aláöltözés (műnyúl póló anyagból)	6 300 Ft
Önfeszítő deréköv (heveder + fémcsat)	1 000 Ft
Pehely hálósák (1200 g töltőszúly, komfort fokozat kb. -20 °C)	29 700 Ft
Pehelykabát (500 gr töltőszúly)	25 000 Ft
Polarkabát (200-as polar, 1–2 rétegű)	5 300 Ft-tól
Esőkabát (lélegző anyagból)	16 400 Ft
Poncsó (hátizsákra vehető esőköpeny lélegző anyagból)	6 500 Ft
4 LED-es izzó elektromos fejlámpákba	1 500 Ft
Fénycső + tartalék 6 LED-es világítással ellátott fejlámpa (tartozékokkal)	28 900 Ft
Kong Bonaiti rozsadamentes csavarbiztosításos OK acélkara-biner (26KN)	1 500 Ft
Repetto csavarbiztosításos alu. OK karabiner	1 700 Ft
Acél D Mailon	1 500 Ft
Különböző típusú elemes fejlámpák	3 000 Ft-tól
Hátizsákok	6 000 Ft-tól
Lábszárvédő (lélegző anyagból)	4 000 Ft
Vászonbetétes, csúszásmentes gumikesztyű (női méretben is!)	800 Ft
Repetto nyílt-zártrendszerű gázfejlesztő tartály (kór. acél ház, csapos rendszerű vízadagolóval, egy töltéssel kb. 6–8 órás üzemi idő)	17 500 Ft
14 literes kétlyukú réz düzni, Petzl kompatibilis	600 Ft

MŰKÖDÉSKÉPTELEN, CELLAZÁRAS AKKUMULÁTOROS BÁNYÁSZ FEJLÁMPÁKAT REÁLIS ÁRON ÁTVESZÉK VAGY BESZÁMÍTOK VÁSÁRLÁSKOR.

Címünk: 1095 Budapest, Mester u. 41/A

Telefon: 06-1/216-1734

Mobil: 06-20/367-6964, 06-20/373-9418

E-mail cím: kocsis andras@freestart.hu

Sporttársi üdvözlettel

Kocsis András

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.